

**Sebastian
Fitzek**

PSYCHOTRILER

EDÍCIA
MIMO ZÁKONA

SEBASTIAN FITZEK

NDE

TATRAN

Z nemeckého originálu Sebastian Fitzek: Noah,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Bastei Lübbe AG, Kolín 2014,
preložila Elena Diamantová.
Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2021 ako 5269. publikácia
a 28. zväzok edície Mimo zákona.

Vydanie I.

Prebal a väzbu spracoval Peter Zentko.
Zodpovedná redaktorka Adriana Oravcová
Jazykové redaktorky Adriana Oravcová, Ivana Fábryová
Technická redaktorka Eva Zdražilová
Sadzba RS servis, Bratislava
Vytlačila CPI Moravia Books, Pohořelice.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © 2014 by Sebastian Fitzek (www.sebastianfitzek.de),
represented by AVA international GmbH,
Germany(www.avainternational-de)
Translation © Elena Diamantová 2021
Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2021

ISBN 978-80-222-1151-2

Pre Sandru

V čase narodenia Ježiša Krista žilo na našej planéte tristo
miliónov ľudí.

Dnes je ich sedem miliárd.

Každú minútu pribudne na zemeguli stopäťdesiatšesť ľudí.

I. fáza

*Pre bdejúcich je svet jeden a spoločný,
ale každý zo spiacich sa obracia k svojmu vlastnému.*

Herakleitos

1. kapitola

Aliciu prebudilo ticho. Inokedy sa v noci zo spánku strhávala v nepravidelných intervaloch na plač, dnes nie. Dnešnú noc dieťa na jej prsiach nevydalo ani hlások.

„Noel?“ zašepkala a dotkla sa synčekovej hlávky. Bolo krátko pred jednou v noci a v Lupang Pangaku, „konečnej stanici“, ako obyvatelia nazývali najväčší slum v Quezon City, súčasť Manily, zrejme nebol prúd. Alicia by však nezažala, aj keby sa dalo.

Jay, chvalabohu, spal. Nechcela prebudiť sedemročného syna, lebo by si isto spomenul, že včera nemali čo jesť.

„Hneď to bude, zlatko,“ odpovedala večer na jeho nedočkavé otázky a miešala bublajúcu vodu na ohni. „Mal si v Paytase namáhavý deň. Odpočíň si. Zobudím ťa, keď dovarím polievku.“ Chlapec prikývol, tvár mal vážnu ako jeho otec Christopher, oči začervenané od šúchania, ale proti výparom na najväčšej filipínskej skládke nič nepomáhalo. Pracujú tam desaťtisíce „smetiarov mrcinožrútov“, ako sa sami nazývajú – polovica z nich sú deti ako Jay, s bojovým pokrikom „stovka“ na perách, len čo zbadajú ďalšie smetiarske auto prichádzajúce z dvanásťmiliónovej metropolý. „Stovka“ znamenala „sto pesos“, čo zodpovedalo cene za kilogram medeného drôtu. Za kov sa dalo utržiť oveľa viac ako za plast, preto Jay desať hodín denne páli pneumatiky a elektrické káble, aby cenný kov zbavil gummy.

Bol to našťastie poslušný chlapec a včera si ľahol do svojho kútika na vrece naplnené pieskom. Do hrnca na ohnisku ani nenazrel. Inak by mu Alicia musela vysvetliť, prečo sa v hrnci s vodou varia len kamienky.

Moje dieťa hladuje a ja varím kamene.

Alicia nechápala, že vládze ešte plakať. Dojčiť už očividne nebola schopná.

„Noel?“

Márne sa snažila strčiť novorodeničku malíčok medzi pery. Malo práve šesť dní a spočiatku oduševnene cmúľalo všetko, čo sa mu dotklo ústičiek. Dnes už ani nezatínalo pästičky.

Odkedy pred dvoma rokmi prvý raz vkročila do tohto temného sveta, nevedela sa zbaviť pocitu, že žije v preklopenom úli. Desaťtisíce duší, natlačených na okraji skládky, sa v Lupang Pangaku zliali do jediného živého organizmu. Zmietajúci sa, stále narastajúci had z vlnitého plechu, sýtený nepretržitým prílevom ľudského odpadu, zahalený oblakom odporne kyslastého zápachu smetí a výkalov.

Had sa z času načas zvliekol z kože, veterné smršte a dažde strhávali celé rady príbytkov a vírili ich pred sebou spolu s ich biednym obsahom ako plastové vrecká. Mnohí sa pokúšali hada zabiť. Najatí pomáhaci zakladali ohne, buldozéry „nedopatrením“ prevalcovali spiace rodiny. Had trávil aj sám seba, lebo kúpil svoje deti v zelenkavohnedej rieke, kam vypúšťali priemyselne splašky, a preto v nej už dávno neplávali ryby.

Alicia vedela, že mohla pochodiť oveľa horšie. Jej chatrč v strede slumu bola dosť veľká, štyri štvorcové metre pre šesť osôb, a steny mala z pevných kartónových dosák, nie z voľnej plachtoviny ako susedné príbytky. Pred pol rokom jej zomrel manžel Christopher, a pretože jej dvaja bratia prespávali v meste na stavenisku, mali dostatok miesta. Jay už nemusel spať posediačky tak ako ona. Opretá o preglejkové debnenie, s bábätkom pritisnutým na vycivený prsník, sa pokúšala zaspáť a na niekoľko hodín upadla do sna o lepšom živote, aký poznala z televízie. Mohla si ľahnúť, natiahnuť si nohy, miesta bolo dosť, ale bála sa potkanov. Minulý týždeň pohrýzli dieťa jej najlepšej kamarátky do palca na nohe. Desiatročné dievčatko neprežilo vysoké teploty.

Aj teba si Pán Boh vezme k sebe, Noel? Je to jeho úmysel?

S úľavou si uvedomila, že jej dieťa zatiaľ žije. Počula jeho

chrčivý, chvejivý dych pripomínajúci dýchanie starca. Cítila, ako Noelovo tvrdé, nepoddajné bruško s každým nádychom naráža na jej ruku. A pri matnom mesačnom svite prenikajúcom cez škáru vo vlnitom plechu videla jeho veľké oči. Tmavo sa leskli ako čierne lak.

Silvania, katolícka rádová sestra, ktorá ich zavše navštívila, sa nazdávala, že chudoba zmenila tvár tejto dvadsaťdvaročnej ženy na tvár stareny. Mýlila sa, spôsobila to hanba.

Alicia sa hanbila, že musí variť kamene, lebo dvesto pesos, ktoré Jay za posledné dni naškriabal, stačili len pre seňora Ramosa, obchodníka z Makati, ktorý zaviedol do štvrte chudobných hadicu a predával vodu s masťou prirážkou. Bral za ňu oveľa viac, ako platili boháči, žijúci len o niekoľko kilometrov ďalej v klimatizovaných vilách za vysokými plotmi s ostnatým drôtom, kde si užívali kúpanie v bazénoch.

Alicia sa hanbila, že nasledujúci deň znovu pošle syna na skládku, aby sa tam bosky, oblečený len v zafúlaných spodkoch prehrabával v odpadkoch, obklopený rojom múch, šťastný, že našiel poloprázdny téglik s jogurtom, ktorý na mieste vylízal.

Hanbila sa aj za to, že nebola ozajstná žena. Že nemala mlieko pre maličkého, že jej prsia vyschli ako neúrodné políčko jej otca na severovýchode krajiny.

„Potrebuje lekára.“

Synov hlas ju vytrhol z letargie, do ktorej upadla, keď pridlhoo dumala.

„Nespíš, Jay?“ opýtala sa ticho.

Jej syn sa v tme posadil. „Počul som ťa plakať, mami.“

„Mrzí ma to.“

„Nestrachuj sa o mňa. Radšej odtiaľto odnes môjho bračeka.“

Jay mal len sedem, ale pevným hlasom pripomínal svojho otca. Zdedil po ňom aj smutné oči, vážny pohľad, veľké ruky, zmysel pre čísla (Jay miloval matematiku a vynikal v rátaní spa-mäti) a, samozrejme, osud chudobného človeka.

„Lekára si nemôžeme dovoliť,“ sklesnuto namietla Alicia. Jay sa ponáňahoval a vstal. „Poznám jedného, čo ošetruje zadarmo.“

„Nič v živote nie je zadarmo.“

„Ten lekár chodí na skládku aj za nimi.“

Za nimi.

Alicia zapálila sviečku a v duchu sa spytovala, či zachytila v Jayovom hlase ľútosť. Netúžil aj on, aby bol s nimi? S tými asi tristo deťmi, ktoré žili priamo na skládke, nielen na jej okraji. Snívali o tom, že sa z nich stanú športovci, piloti alebo, tak ako Jay, učitelia matematiky. Rozprávali sa o svojich plánoch a po práci čuchali *Rugby*. Znamenali preňho tieto decká závislé od lepidla viac ako vlastná matka?

Alicia sa najväčšmi bála toho, že jej syn jedného dňa nepríde domov a zostane žiť na skládke odpadkov.

„Heinz je milý.“

„Aké čudné meno.“

„Nemecké. Je k nám dobrý.“

„Hmmm.“

Už dávno neverila v dobro – prestala v neho veriť dávno predtým, ako Christophera zastrelili pri policajnej kontrole a dotýčný policajt jej nechcel dať mužove veci, ak sa s ním Alicia nevyspí.

„Alicia! Jay!“

Plameň sviečky zhasol, lebo niekto prudko odhrnul sprchový záves slúžiaci ako dvere do chatrče. Nevidela tvár muža, lebo jej svietil priamo do očí, ale podľa zachrípnutého hlasu ihneď spoznala svojho bratranca.

„Marlon? Čo tu robíš?“

„Rýchlo!“ dychčal mladý Filipíнец. „Musíme odtiaľ zmiznúť.“

Marlon nepracoval na skládkach. Robil kuriéra, bol najrýchlejší spomedzi mladých mužov, ktorí pre šéfa miestneho slumu Edwina roznášal drogy a iný tovar.

„Prečo? Čo sa stalo?“ Alicia si inštinktívne pevnejšie pritlačila dieťa k prsiam.

„Vari nepočuješ?“ Marlon zasvietil baterkou na plafón.

„Čo má byť?“

Približovali sa vrtuľníky. To nebolo nič zvláštne. Svetelné ku-

žele ich reflektorov každú noc krúžili nad strechami slumu. Ich vrčanie bolo súčasťou nočného dychu hada.

„Odrežú nás.“

„Čože?“ opýtali sa Alicia a Jay jednohlasne.

„Všetky cesty.“

„Čo to táraš?“

„Všetky príjazdové cesty uzavru, mosty zablokujú. Celú skládku izolujú. O pol hodiny sa odtiaľto nedostane ani noha,“ varoval Marlon. Ustarostený podtón v jeho hlase bol nezvyčajný pre muža s tromi čiarkami vytetovanými na spodnej pere. Jedna čiarka za každú objednanú vraždu, ktorú tento šestnásťročný chlapec vykonal.

„Čo urobíme?“ opýtal sa Jay. Obdivoval Marlona, napodobňoval jeho držanie tela, jeho chôdzu a teraz aj jeho namáhavo ovládaný tón reči.

„Všetko nechajte tak. Nesmieme strácať čas.“

„Počkaj, nie.“ Alicia zadržala Jaya za zápästie, keď chcel popri nej prekĺznuť. „Nikam nejdeme, kým nám nepovieš, čo sa tu deje.“

Marlon sťažka dýchal a vyčerpane si prešiel rukou po vyholenej hlave.

„Neviem, o čo presne ide, ale blíži sa sem vojsko. Na rozkaz úradu pre zdravotníctvo.“

„Vojsko? Čo tu chce?“

„Vraj je to kvôli tej novej chorobe. Počula si o nej v rádiu, či? Boja sa, že tá pliaga sa šíri odtiaľto.“

Alicia prikývla. Pri studni zachytila rozhovor. *Keď pijeme túto žbrndu, prežijeme aj vtáčiu chrípku*, pomyslela si a viac sa tým chýrom nevenovala. Drogy, násilie, choroby, hlad. Bolo tisíc spôsobov, ako zgegnúť, prečo by si mala lámať hlavu nad ďalším?

„Myslíš, že nás chcú strčiť do karantény?“ opýtala sa. „Celú štvrt?“

„Nie.“ Marlon pokrútil hlavou.

„Myslím, že nás chcú zabiť.“

2. kapitola

V rovnakom čase,
9 876 kilometrov vzdušnou čiarou

„**M**usím jej pomôcť!“

V tomto bode si bol prekvapivo istý, hoci si nevedel spomenúť ani na vlastné meno. Musí zabrániť, aby si to dievča sadlo k chlapovi do auta. Ak to neurobí, stane sa čosi strašné.

Netušil, prečo je o tom presvedčený, a tak skoro to ani nezistí. V tej chvíli sa nevedel sústrediť, lebo muž vedľa neho v dlhom rade doňho neprestajne čosi hučal.

„Viem, že nie si tlčhuba, starec, ale ešte raz ti hovorím: s nikým sa nerozprávaj, počuješ? S nikým ani slovo. Keď sa ťa budú pýtať, odpoviem za teba. Len keď sa tomu nijako nedá vyhnúť, keď to inak nejde, povedz, že si Noe z Holandska a tadiaľto len prechádzaš. Aspoň bude jasné, prečo máš takú čudnú výslovnosť, chápeš?“

Noe mlčky prikývol.

Posledné týždne viac premýšľal než hovoril, kým Oskar zasa chrlil slová, akoby bol na súťaži rýchleho rozprávania. Na chladnom vzduchu sa mu pritom pred ústami tvorili husté obláčiky pary.

Bol február a zima v Berlíne vytasila svoj ostrý nôž, ktorým bodala všetko, čo jej stálo v ceste: odev, pokožku, ľudské duše. Nerobila žiadne rozdiely. Bolo jej jedno, či ho zapichla do kožušinového goliera vdovy z boháčskej štvrte Grunewald, či nafúkala sneh do tváre poštára v Lichtenbergu alebo či práve teraz prinútila dlhánsky rad ľudí pred azylom pre bezdomovcov na Franklinstraße, aby sa ešte tesnejšie zhrčili.

„O desať minút to prepukne.“ Oskar pri rozprávaní divo rozhadzoval krátkymi tučnými rukami a ukázal k vchodu do sivej betónovej budovy, kde sa vytvorilo kľbko čakajúcich.

„Musíme byť nenápadní. Keď ťa budú kontrolovať, nepozerať im do očí. A nenafukuj sa tak, aby všetci nevideli, aký si silák, lebo ich vyľakáš. Budem hovoriť prvý, dobre? Alkohol, drogy, cigarety a zbrane sú v záchytnej stanici tabu. Nemáš pri sebe búchačku, či?“

Oskar naňho nedôverčivo pozrel, akoby sa skutočne obával, že keď ráno v kontajneroch hľadali zálohované fľaše, Noe našiel medzi odpadkami pištoľ. Pritom sa postavil na prsty, aby trochu zmenšil výškový rozdiel medzi nimi. Napriek tomu siahol Noemovi akurát po prsia.

„No dobre, lebo nechcem zažiť, že ťa nepustia dnu. Dnes je štrnásť február, štrnásť a dva je šesťnásť, súčet číslíc je sedem! Preto dnes nemôžeme ísť do nášho úkrytu, chápeš?“

Nie. Ani náhodou.

Noe nerozumel väčšine z toho, čo jeho čudácky spoločník po celý deň narozprával. Vlastne nerozumel ani celému svojmu životu, pričom *život* asi nebol správny výraz pre existenciu, ktorú viedol, odkedy pred vyše mesiacom znovu prišiel k vedomiu. Precitol hlboko pod zemou, v zatuchnutom kumbáli pri odstavenej šachte metra, ktorú Oskar nazýval „skryša“.

„Spomínal som ti, že merajú napätie.“ Oskar zagúľal očami, akoby mal pred sebou nechápavého idiota. V oranžovej čiapke, s mormónskou bradou na okrúhlejšej tvári a s veľkým pivným bruchom pripomínal Šmolka, pričom sa Noe čudoval, že vie, ako Šmolko vyzerá, keď v zrkadle staničnej toalety nespoznal ani vlastnú tvár.

Možno by sa mu v hlave rozsvietilo, keby si ostrihal tmavé vlasy a pristrihol bradu, ale pochyboval o tom. Muž so smutnými očami, krivým nosom a hranatou tvárou bol preňho cudzincom, v ktorého zjazvenom tele bol uväznený.

„Naša skryša je priamo pod južným krídlom Pamätného kostola cisára Wilhelma.“ Oskar hovoril šeptom, aby bezdomovci naokolo nezachytili nič z jeho paranoidných výplodov. „Geograficky sa nachádza vo štvrti Wilmersdorf a má smerovacie číslo 10789. Môžeš trikrát hádať, aký je súčet čísel. Dvadsaťpäť.“

A súčet týchto dvoch? Správne, sedem.“ Oskar nervózne zažmurkal. „Myslíš, že v roku 1993 zaviedli nové smerovacie čísla len preto, aby rýchlejšie doručili listy? Áno, všetci si to máme myslieť. V skutočnosti je to kód. Plán nasadenia, podľa ktorého koordinujú sledovanie. V dni, keď súčet čísel zodpovedá smerovaciemu číslu, sa musíme ukryť. Chápeš konečne, prečo je dôležité, aby sme sa dnes dostali dnu?“

Nie, nechápem ani slovo. Viem len, že si zrejme rovnako strelený ako ja.

Noe sa znovu obrátil za dievčinou stojacou v zástupe asi dva metre za nimi. Prvý raz si ju všimol pre jej vlasy, lepšie povedané, pretože jej na hlave chýbali celé pramienky. Na lebke previtalo viacero lysých miest, akoby trpela vedľajšími účinkami nejakého strašného lieku. Noe jej odhadoval nanajvýš sedemnášť, ale pre zlú pleť a chýbajúci rezák sa dalo ťažko povedať, koľko rokov naozaj má. Navyše nevedel určiť ani vlastný vek, mal pravdepodobne okolo tridsiatky.

Odkedy si tú malú všimol, viac-menej nenápadne ju pozoroval, a teraz, po pol druhu hodine, mal pocit, že ju pozná lepšie než seba.

Nevedel, odkiaľ sám pochádza, ale nepochyboval, že dievča už dlho žije na ulici. Jej oči mali akýsi ópiový výraz, ako by povedal Oskar, zahmlený a zároveň prázdny ako mnohí, ktorí tu čakali, kedy konečne otvoria azylový dom.

„Poznáš ju?“ prerušil Noe svojho spoločníka, ktorý práve rozvádzal tému prieskumníkov a zemepisných súradníc.

„Koho?“

Oskar zažmurkal od údivu, že Noe znovu prehovoril.

„Tamto dievča.“

Ukázal ponad tehotnú ženu s cigaretovým špakom v ústach, stojacu za nimi.

Nedaleko sa rozplakalo dieťa, viacerí muži na seba pokrikovali, zrejme sa hádali o posledný glg zo spoločne vyžobranej fľaše.

„Koho myslíš?“

„Křížom vpravo, s tými čudnými vlasmi. Pritíska si batoh k prsiam.“

Akoby v ňom mala vlastný život.

„Čo sa rozpráva s tým okuliarnikom?“

„Áno.“

Vedľa nej stál mladý vycivený chlapík s vlasmi po plecيا a leonkami na nose. Noe si všimol, ako pred niekoľkými minútami vystúpil zo strieborného minibusu s nápisom „Pomoc ľuďom bez domova“. Najprv si myslel, že priviezol ďalšiu hŕstku stratených duší, ktoré každý večer zakotvili pred bránou Charity. Chlap však vystúpil sám, pátravo sa poobzeral a neisto kráčaľ popri čakajúcich, až napokon natrafil na to dievča.

„Volá sa Patrix,“ informoval ho Oskar.

Noe prikývol. Čudoval by sa, keby ju Oskar nepoznal. Už štyri roky žil na ulici. Bolo to dlho, ale Oskarovi sa napodiv podarilo odolať výmennému obchodu, ktorému väčšina jeho spolutripaciach podľahla: inteligenciu za alkohol.

V klaunovsky veľkých čižmách, viacvrstvových nohaviaciach tuhých od špiny, v rozgajdanom pulóvri s nórsnym vzorom a v umastenej koženej bunde, čo sa mu ani pri najlepšej vôli nedala na bruchu zapnúť, bol Oskar oblečený rovnako úboho ako všetci naokolo, ktorých vymrštilo z horskej dráhy života. Súdiac podľa hábov, Noe mal kedysi očividne lepší vkus, ak si veci, čo mal na sebe, vybral sám. Keď ho Oskar našiel polomŕtveho pri koľajniciach, Noe bol oblečený v drahých teplých šatách, ktoré mu teraz dobre slúžili: zateplené nepremokavé čižmy, čierne džínsy s veľkými vreckami na bokoch, matná čierna vetrovka s kapucňou, v páse stiahnutá. Celé oblečenie vážilo pol druhu kilogramu vrátane dlhých spodkov a hrubých termo ponožíek.

„Patrix?“ opýtal sa Noe.

„Jej prezývka. Zložené z Patricie a pattexu.“

Oscar vytvoril rukami vrecko a napodobňoval čuchanie lepidla. „Hádaj, prečo vyzerá tak tupo? Keby dali jej fotku na cigarety, všetci by prestali fajčiť.“